

»Лекционен курс »ООП1 (Java)

Масиви >

Мотивация

Въвеждащ пример

- Да предположим, че искаме да изчислим средната температура за седемте дни в седмицата.
- Може да използваме следния код:

```
Scanner keyboard = new Scanner(System.in);
System.out.println("Enter 7 temperatures:");
double sum = 0;
for (int count = 0; count < 7; count++){
    double next = keyboard.nextDouble();
    sum = sum + next;
}
double average = sum / 7;
```

Мотивация

Какво трябва да направим?

- Това работи добре, ако всичко, което искаме да знаем, е средната стойност
- Да приемем, че искаме също да знаем кои температури са над, съответно под средните

```
Scanner keyboard = new Scanner(System.in);
System.out.println("Enter 7 temperatures:");
double sum = 0;
for (int count = 0; count < 7; count++){
    double next = keyboard.nextDouble();
    sum = sum + next;
}
double average = sum / 7;
```

Мотивация

```
Scanner keyboard = new Scanner(System.in);  
System.out.println("Enter 7 temperatures:");  
double sum = 0;  
for (int count = 0; count < 7; count++){  
    double next = keyboard.nextDouble();  
    sum = sum + next;  
}  
double average = sum / 7;
```

Сега имаме проблем

- За да изчислим средната стойност, трябва да прочетем седемте температури и да изчислим средната стойност, преди да сравним всяка температура с нея*
- По този начин, за да можем да сравним всяка температура със средната, трябва да запомним седемте температури*

Мотивация

» Какво можем да направим?

- > Очевидният отговор е да се използват седем променливи от тип double
- > Това е малко неудобно, защото трябва да декларираме седем променливи

» В други ситуации проблемът може да бъде още по-лош

- > Да си представим, че искаме това за всеки ден от годината,
- > Задаването на 365 декларации на променливи би било абсурдно

» Масивите ни предоставят **елегантен начин** да декларираме колекция от свързани променливи

Определение и създаване

Определение, обща характеристика

- » **Масив**: колекция от променливи **от един и същ** тип, реферирани от **общо** име
  - > Той е нещо като списък с променливи, но се справя с именуването на променливите по приятен, компактен начин
- » В Java масивите могат да **едномерни** или **многомерни**
  - > Едномерните са най-често използвани
- » Масивите се използват за различни цели
  - > Предлагат удобни средства за **групиране** на съответните променливи
- » Основното предимство на един масив е, че той организира данните по такъв начин, че **лесно** да бъдат манипулирани

Създаване на масиви

Масивите в Java се създават като обекти!

- В Java масивът е **специален вид обект**
- Често е по-полезно да се мисли за масив като колекция от променливи от същия тип
- Напр., масив, състоящ се от колекция от седем променливи от тип `double`, може да бъде създаден, както следва:

```
double[] temperature = new double[7];
```

- Това е като да декларираме следните (не съвсем обичайно именувани) седем променливи от тип **double**:

```
temperature[0], temperature[1], temperature[2], temperature[3],  
temperature[4], temperature[5], temperature[6]
```

- Променливи като `temperature[0]`, които имат **целочислен израз** в квадратни скоби, се наричат **индексираны променливи** (елементи на масив или просто елементи).
- Целочисленият израз в квадратните скоби се нарича **индекс**
- В Java номерирането започва от **0**.

Създаване на масиви

Декларация:

```
double[] temperatures;  
String[] weekdays;
```

temperatures:

Създаване:

```
temperatures = new double [20];  
weekdays = new String [7];
```

temperatures:

Възможно ли е същ?

```
double temperatures[];  
String weekdays[];
```

*От тук нататък
дължината е позната*

Създаване на масиви

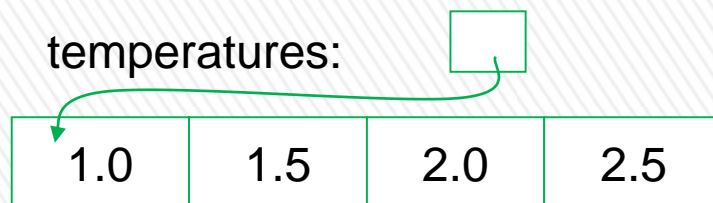
Декларация и създаване обединени

```
double [] temperatures  
= new double [20];
```

Още при декларацията броят на елементите е познат

Създаване посредством начална стойност

```
double [] temperatures  
= {1.0, 1.5, 2.0, 2.5};
```


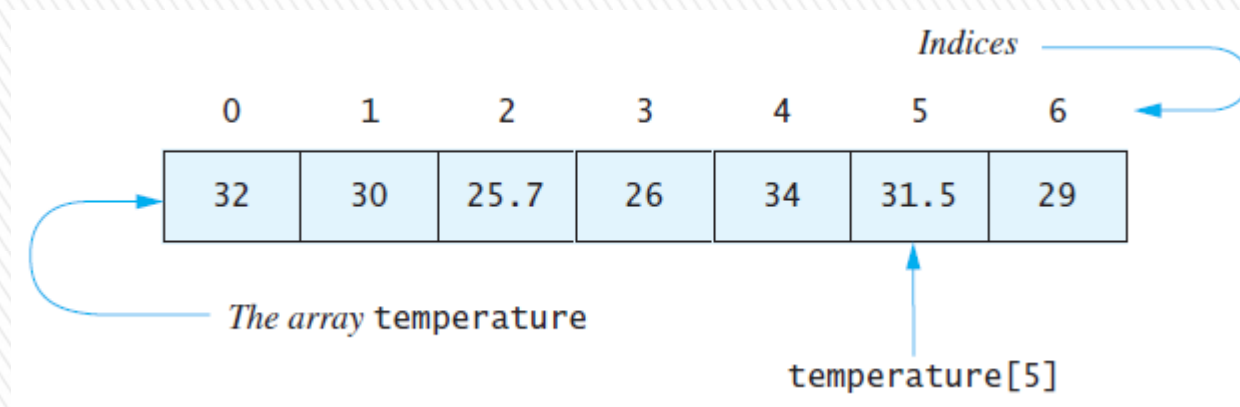
Работа с масиви

Достъп до масиви

- Всяка от тези седем променливи може да се използва точно както всяка друга променлива от тип *double*.
- Напр., в Java са разрешени всички тези оператори:

```
temperature[3] = 32;  
temperature[6] = temperature[3] + 5;  
System.out.println(temperature[6]);
```

- Ако приемем, че тези индексирани променливи са групирани в един общ елемент, ще ги наречем *масив*.
- Така че можем да се позовем на масива, наречен *temperature*, без да използваме квадратни скоби.

Пример

```
import java.util.Scanner;
public class ArrayOfTemperatures2 {
    public static void main(String[] args) {
        Scanner keyboard = new Scanner(System.in);
        System.out.println("Колко температури искате?");
        int size = keyboard.nextInt( );
        double[] temperature = new double[size];
        System.out.println("Въведете " + temperature.length + " температурите.");
        double sum = 0;
        for (int index = 0; index < temperature.length; index++) {
            temperature[index] = keyboard.nextDouble();
            sum = sum + temperature[index];
        }
        double average = sum / temperature.length;
        System.out.println("Средната температура е " + average);
        System.out.println("Температурите са");
        for (int index = 0; index < temperature.length; index++) {
            if (temperature[index] < average)
                System.out.println(temperature[index] + " е под средната");
            else if (temperature[index] > average)
                System.out.println(temperature[index] + " е над средната");
            else //temperature[index] == average
                System.out.println(temperature[index] + " е средната");
        }
        System.out.println("Приятна седмица.");
    }
}
```


Какъв резултат?

```
Колко температури искате?
3
Въведете 3 температурите:
23,5
26,7
31,2
Средната температура е 27.133333333333336
Температурите са
23.5 под средната
26.7 под средната
31.2 над средната
Приятна седмица.

Process finished with exit code 0
```


Инициализация на масиви

- Масивът може да бъде инициализиран по времето, когато е **деклариран**.
- Пример: еквивалентни декларации
- Ако не инициализираме елементите на масив, те могат **автоматично** да бъдат инициализирани по подразбиране за основния тип.
- Например, ако не инициализирате масив от цели числа, всеки елемент от масива ще бъде инициализиран с **0**.
- Обикновено е по-ясно да направим своя собствена **явна** инициализация.
- Можем да инициализираме масив както горе или чрез присвояване на стойности в **цикъл**

```
double[] reading = {3.3, 15.8, 9.7};
```

```
double[] reading = new double[3];  
reading[0] = 3.3;  
reading[1] = 15.8;  
reading[2] = 9.7;
```

```
int[] count = new int[100];  
for (int i = 0; i < 100; i++)  
    count[i] = 0;
```

Пример

```
import java.util.*;
public class ArrayNew {
    static Random rand = new Random();
    static int pRand(int mod) {
        return Math.abs(rand.nextInt()) % mod + 1;
    }

    public static void main(String[ ] args) {
        int[ ] a;
        a = new int[pRand(20)];
        System.out.println("length of a = " + a.length);
        for(int i = 0; i < a.length; i++)
            System.out.println("a[" + i + "] = " + a[i]);
    }
}
```

Броят на елементите в
масива не е **предварително**
(по време на програмиране)
известен

Пример

Създава нов генератор на случайни числа

```
import java.util.*;
public class ArrayNew {
    static Random rand = new Random();
    static int pRand(int mod) {
        return Math.abs(rand.nextInt()) % mod + 1;
    }

    public static void main(String[ ] args) {
        int[ ] a;
        a = new int[pRand(20)];
        System.out.println("length of a = " + a.length);
        for(int i = 0; i < a.length; i++)
            System.out.println("a[" + i + "] = " + a[i]);
    }
}
```

Генерира **случайна** целочислена стойност и връща нейната абсолютна стойност в определен интервал

Пример

```
import java.util.*;
public class ArrayNew {
    static Random rand = new Random();
    static int pRand(int mod) {
        return Math.abs(rand.nextInt()) % mod + 1;
    }

    public static void main(String[ ] args) {
        int[ ] a;
        a = new int[pRand(20)];
        System.out.println("length of a = " + a.length);
        for(int i = 0; i < a.length; i++)
            System.out.println("a[" + i + "] = " + a[i]);
    }
}
```

Не е задължителен
операторът **new**

Пример

```
import java.util.*;
public class ArrayNew {
    static Random rand = new Random();
    static int pRand(int mod) {
        return Math.abs(rand.nextInt()) % mod + 1;
    }

    public static void main(String[ ] args) {
        int[ ] a;
        a = int[pRand(20)];
        System.out.println("length of a = " + a.length);
        for(int i = 0; i < a.length; i++)
            System.out.println("a[" + i + "] = " + a[i]);
    }
}
```

Пример

Какъв резултат?

```
import java.util.*;
public class Array {
    static Random r = new Random();
    static int pRand() {
        return Math.random() * 100;
    }
}
```

```
length of a = 9
```

```
a[0] = 0
a[1] = 0
a[2] = 0
a[3] = 0
a[4] = 0
a[5] = 0
a[6] = 0
a[7] = 0
a[8] = 0
```

```
Process finished with exit code 0
```

```
length of a = 10
```

```
a[0] = 0
a[1] = 0
a[2] = 0
a[3] = 0
a[4] = 0
a[5] = 0
a[6] = 0
a[7] = 0
a[8] = 0
```

```
Process finished with exit code 0
```

```
length of a = " + a.length; i++)
    a[" + i + "] = " +
```

```
length of a = 18
```

```
a[0] = 0
a[1] = 0
a[2] = 0
a[3] = 0
a[4] = 0
a[5] = 0
a[6] = 0
a[7] = 0
a[8] = 0
a[9] = 0
a[10] = 0
a[11] = 0
a[12] = 0
a[13] = 0
a[14] = 0
a[15] = 0
a[16] = 0
a[17] = 0
```

```
Process finished with exit code 0
```


Пример – масиви от обекти

Коментар?

```
import java.util.*;
public class ArrayClassObj {
    static Random rand = new Random();
    static int pRand(int mod) {
        return Math.abs(rand.nextInt()) % mod + 1;
    }
    public static void main(String[] args) {
        Integer[] a = new Integer[pRand(20)];
        System.out.println("length of a = " + a.length);
        for(int i = 0; i < a.length; i++) {
            a[i] = new Integer(pRand(500));
            System.out.println("a[" + i + "] = " + a[i]);
        }
    }
}
```

- Класът **Integer** **обвива** стойност на **int** на примитивен тип в обект
- Обект от тип **Integer** съдържа **едно поле**, чийто тип е **int**

Класове-обвивки

Primitive Data Type	Wrapper Class
byte	Byte
short	Short
int	Integer
long	Long
float	Float
double	Double
boolean	Boolean
char	Character

Пример

```
import java.util.*;
public class ArrayClassObj {
    static Random rand = new Random();
    static int pRand(int mod) {
        return Math.abs(rand.nextInt()) % mod + 1;
    }
    public static void main(String[] args) {
        Integer[] a = new Integer[pRand(20)];
        System.out.println("length of a = " + a.length);
        for(int i = 0; i < a.length; i++) {
            a[i] = new Integer(pRand(500));
            System.out.println("a[" + i + "] = " + a[i]);
        }
    }
}
```

Когато работим с масиви от обекти, тогава **задължително** използваме **new**

Пример

Какъв резултат?

```
import java.util.*;
public class ArrayClassObj {
    static Random rand = new Random();
    static int pRand(int mod) {
        return Math.abs(rand.nextInt() % mod);
    }
    public static void main(String[] args) {
        Integer[] a = new Integer[pRand(20)];
        System.out.println("length of a = " + a.length);
        for(int i = 0; i < a.length; i++) {
            a[i] = new Integer(pRand(500));
            System.out.println("a[" + i + "] = " + a[i]);
        }
    }
}
```

```
length of a = 5
a[0] = 49
a[1] = 359
a[2] = 264
a[3] = 237
a[4] = 194
```

Process finished with exit code 0

```
length of a = 9
a[0] = 133
a[1] = 50
a[2] = 60
a[3] = 9
a[4] = 484
a[5] = 187
a[6] = 189
a[7] = 159
a[8] = 434
```

Process finished with exit code 0

Присвояване на масиви

Възможно?

```
public class Arrays {  
    public static void main(String[] args) {  
        int[] a1 = { 1, 2, 3, 4, 5 };  
        int a2[];  
  
        a2 = a1;  
  
        for(int i = 0; i < a2.length; i++ )  
            a2[i]++;  
  
        for(int i = 0; i < a1.length; i++ )  
            System.out.println("a1[" + i + "] = " + a1[i]);  
    }  
}
```

Присвояване на масиви

Какъв резултат и коментар?

```
public class Arrays {  
    public static void main(String[] args) {  
        int[ ] a1 = { 1, 2, 3, 4, 5 };  
        int a2[ ];  
  
        a2 = a1;  
  
        for(int i = 0; i < a2.length; i++ )  
            a2[i]++;  
  
        for(int i = 0; i < a1.length; i++ )  
            System.out.println("a1[" + i + "] = " + a1[i]);  
    }  
}
```

```
a1[0] = 2  
a1[1] = 3  
a1[2] = 4  
a1[3] = 5  
a1[4] = 6
```

Process finished with exit code 0

Програмни параметри

Програмни параметри

Коментар

```
class Temperature {  
    // Convert temperature  
    // from Fahrenheit to Centigrade  
  
    public static void main (String[] args) {  
        double tempFahr; // Fahrenheit  
        double tempCels; // Celsius  
        System.out.print("Temperature (deg F): ");  
        tempFahr = Keyboard.readDouble();  
        tempCels = (5.0 * (tempFahr - 32.0)) / 9.0;  
        System.out.print(tempFahr);  
        System.out.print(" deg F is ");  
        System.out.print(tempCels);  
        System.out.println(" deg C");  
    }  
}
```

```
% javac Temperature.java  
% java Temperature
```

```
Temperature (deg F): 10  
10 deg F is -12.222222222222221 deg C
```

Програмни параметри

```
class select {  
    public static void main (String[] args) {  
        ...  
    }  
}
```

↑
Формален параметър от
тип 'Array' от 'String'

От къде аргументът?

Програмни параметри

```
class select {  
    public static void main (String[] args) {  
        ...  
    }  
}
```

↑
Формален параметър от
тип 'Array' от 'String'

От къде аргументът?

```
% java select -p1-5 file.ps
```

от командния ред

args:

-p1-5 file.ps

= актуален параметър

Използване на програмни параметри

```
% java temp -C -F,К  
% java temp -К -C,К
```

Програми, управлявани от предавани по времето на извикването параметри

Дръстълен ли args в main метода?

Използване на програмни параметри

```
% java temp -C -F,K  
% java temp -K -C,K
```

Програми, управлявани от предавани по времето на извикването параметри

Дръстълен ли `args` в `main` метода?

`args:`

`-C`

`-F,K`

Променливата `args` може да бъде анализирана от програмата

Програмни параметри

Какво прави програмата?

```
public class Echo {  
    public static void main(String args[]) {  
        for (int i = 0; i < args.length; i++)  
            System.out.print(args[i] + "\n");  
    }  
}
```

Програмни параметри

Какво прави програмата?

```
public class Echo {  
    public static void main(String args[]) {  
        for (int i = 0; i < args.length; i++)  
            System.out.print(args[i] + "\n");  
    }  
}
```

```
% java Echo -p1-5,6 f1.ps f2.ps  
-p1-5,6  
f1.ps  
f2.ps
```

args:

-p1-5,6	f1.ps	f2.ps
---------	-------	-------

3 програмни параметри: 1 актуален параметър
от тип Array с дължина 3

Ехо

Ехо в обратен ред

Стара версия:

```
% java Echo -p1-5,6 f1.ps f2.ps  
-p1-5,6  
f1.ps  
f2.ps
```

```
public static void main(String args[]) {  
    for (int i=0; i < args.length; i++)  
        System.out.print(args[i] + "\n");  
}
```

Нова версия:

```
% java Rev -p1-5,6 f1.ps f2.ps  
f2.ps f1.ps -p1-5,6
```

```
public static void main(String args[]) {  
    for (int i=args.length-1; i >= 0; i--)  
        System.out.print(args[i] + " ");  
}
```

Специални мсиви

Мрежа на Ератостен

Пример: Да се намерят простите числа до определена граница

Дефиниция: в математиката просто число се нарича всяко естествено число, по-голямо от 1, което има точно два естествени делителя – 1 и самото себе си.

Техника: мрежа на Ератостен

Идея: Задраскваме всички многократни на вече разпознатите прости числа

Използване на логически масиви

Логически масиви

Пример: Мрежа на Ератостен

```
boolean[] net;  
  
// Position i corresponds number i  
// net[i] = true <-> i is prim number
```

0	1	2	3	4	5	6	(Index)
false	false	true	true	true	true	...	

Начално присвояване

Пример

```
import java.util.Scanner;
public class PrimeSieve {
    public static void main(String[] args) {
        System.out.println("Моля, въведете число:");
        Scanner keyboard = new Scanner(System.in);
        int n = keyboard.nextInt();
        boolean[] isPrime = new boolean[n+1];
        for (int i = 2; i <= n; i++) {
            isPrime[i] = true;
        }
        for (int factor = 2; factor*factor <= n; factor++) {
            if (isPrime[factor]) {
                for (int j = factor; factor*j <= n; j++) {
                    isPrime[factor*j] = false;
                }
            }
        }
        int primes = 0;
        for (int i = 2; i <= n; i++) {
            if (isPrime[i]) primes++;
        }
        System.out.println("Брой на простите числа <= " + n + " е " + primes);
    }
}
```

n	Primes <= n
10	4
100	25
1,000	168
10,000	1,229
100,000	9,592
1,000,000	78,498
10,000,000	664,579
100,000,000	5,761,455
1,000,000,000	50,847,534

Пример

Какъв резултат?

```
import java.util.Scanner;
public class PrimeSieve {
    public static void main(String[] args) {
        System.out.println("Моля, въведете число:");
        Scanner keyboard = new Scanner(System.in);
        int n = keyboard.nextInt();
        boolean[] isPrime = new boolean[n+1];
        for (int i = 2; i <= n; i++) {
            isPrime[i] = true;
        }
        for (int factor = 2; factor*factor <= n; factor++) {
            if (isPrime[factor]) {
                for (int j = factor; factor*j <= n; j++) {
                    isPrime[factor*j] = false;
                }
            }
        }
        int primes = 0;
        for (int i = 2; i <= n; i++) {
            if (isPrime[i]) primes++;
        }
        System.out.println("Брой на простите числа <= " + n + " е " + primes);
    }
}
```

Моля, въведете число:

9

Брой на простите числа <= 9 е 4

Process finished with exit code 0

Пример

Пример: Управление на дати и месеци

- Имена
- Брой дни

```
public final static String[] MONTH_NAME = { "",  
    "January", "February", "March",  
    "April", "May", "June",  
    "July", "August", "September",  
    "October", "November", "December"};
```

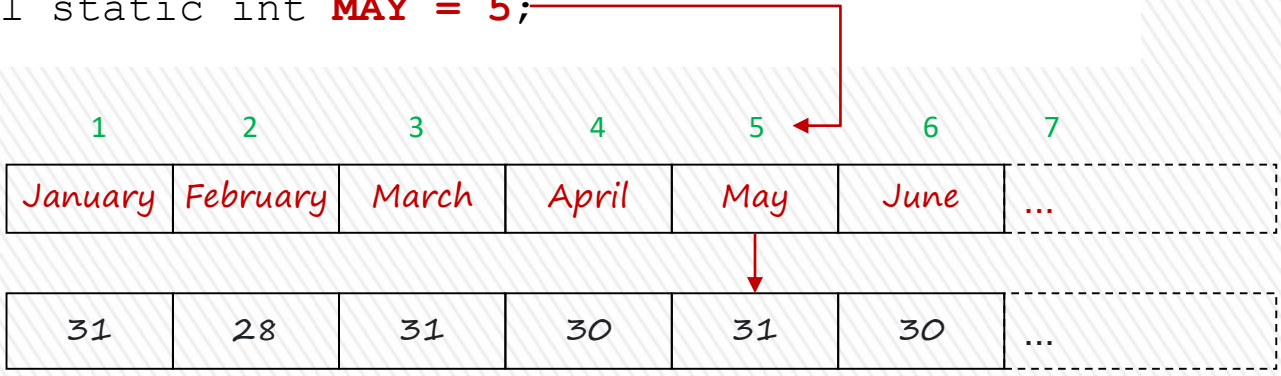
```
public final static int[] DAYS_OF_MONTH = { 0,  
    31, 28, 31, 30,  
    31, 30, 31, 30,  
    30, 31, 30, 31};
```

Константни и
паралелни масиви

Кореспондиращи двойки

```
public final static String[] MONTH_NAME = { "",  
    "January", "February", "March",  
    "April", "May", "June",  
    "July", "August", "September",  
    "October", "November", "December"};  
  
public final static int[] DAYS_OF_MONTH = { 0,  
    31, 28, 31, 30,  
    31, 30, 31, 30,  
    30, 31, 30, 31};  
  
final static int MAY = 5;
```

	1	2	3	4	5	6	7
MONTH_NAME:	January	February	March	April	May	June	...
DAYS_OF_MONTH:	31	28	31	30	31	30	...

Пример

Какъв резултат?

Month Mai has 31 Days

```
static int M = MAY;

public static void main (String[] args) {
    System.out.println(
        "Month " + MONTH_NAME[M]
        + " has " +
        DAYS_OF_MONTH[M] + " Days");
}
```

Същият индекс

Многомерни масиви

Каква дългаина a1?

2

```
public class MultiDimArray {  
    public static void main(String[] args) {  
  
        int[ ][ ] a1 = {  
            { 1, 2, 3 },  
            { 4, 5, 6 },  
        };  
  
        for(int i = 0; i < a1.length; i++)  
            for(int j = 0; j < a1[i].length; j++)  
                System.out.println( "a1["+i+"]["+j+"]="+a1[i][j]);  
    }  
}
```


Многомерни масиви

Каква дългаина `a1[i]`?

3

```
public class MultiDimArray {  
    public static void main(String[] args) {  
  
        int[ ][ ] a1 = {  
            { 1, 2, 3 },  
            { 4, 5, 6 },  
        };  
  
        for(int i = 0; i < a1.length; i++)  
            for(int j = 0; j < a1[i].length; j++)  
                System.out.println( "a1["+i+"]["+j+"]="+a1[i][j]);  
    }  
}
```

Многомерни масиви

Какъв резултат?

```
public class MultiDimArray {  
    public static void main(String[] args) {  
  
        int[ ][ ] a1 = {  
                        { 1, 2, 3 },  
                        { 4, 5, 6 },  
                        };  
  
        for(int i = 0; i < a1.length; i++)  
            for(int j = 0; j < a1[i].length; j++)  
                System.out.println("a1[" + i + "][" + j + "]=" + a1[i][j]);  
    }  
}
```

```
a1[0][0]=1  
a1[0][1]=2  
a1[0][2]=3  
a1[1][0]=4  
a1[1][1]=5  
a1[1][2]=6
```

```
Process finished with exit code 0
```

Заклучение

- Массивите могат да се използват като променливи на обекти
- Методите могат да имат индексирана променлива или цял масив като аргумент и могат да връщат като резултат масиви.
- Накратко, массивите могат да се използват с класове и методи точно както другите обекти.

Благодаря за вниманието!